

**МЕЖДУНАРОДЕН СИМПОЗИУМ
„НОВИ ПЕРСПЕКТИВИ И ИНТЕРВЕНЦИИ:
СЪСТОЯНИЕТО НА СОЦИОЛОГИЯТА
НА КУЛТУРАТА И СОЦИОЛОГИЯТА
НА ИЗКУСТВОТА“**

(31 август – 2 септември 2023 г., София)

От 31 август до 2 септември 2023 г. в София бе проведен международен симпозиум на тема „Нови перспективи и интервенции: Състоянието на социологията на културата и социологията на изкуствата“. Събитието бе организирано от Българската социологическа асоциация, Европейската социологическа асоциация, катедра „Социология“ и катедра „Културология“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където се състоя и самият симпозиум. Включиха се над 50 докладчика, лектори и дискусанти от множество европейски академични институции. По време на събитието бяха дебатирани теоретични и емпирични въпроси за състоянието на полетата на социологията на културата и изкуството, както и пречупването на актуални обществени проблеми през въпросните научни перспективи.

Основна цел, както и заглавието предполага, бе съпоставката на актуалните развития в социологията на изкуствата и в социологията на културата. След откриването от страна на проф. Румяна Стоилова, проф. Даниела Колева, доц. Светлана Христова и доц. Галина Гончарова, пленарен доклад бе изнесен от Дейвид Ингълс от Хелзинкския университет. Ингълс предложи рефлексивен поглед към категориите, чрез които се мислят трансформациите в полето на социологията на културата, като „вълни“, „върхови постижения“, „актуално състояние“, а също и „моди“ или „прищевки“. Той подчерта необходимостта от отчитането на националните специфики, техните обществени условия и вътрешната им хетерогенност, както и от решаващата роля на международния диалог. В този дух на отворен дебат между подходи, полета, понятия, традиции, методологии и проблематики протече и цялото събитие, без многоезичието да доведе до липса на взаимно разбиране.

Темите варираха от взаимните преплитания между култура, изкуство, социология и политика, дебатите Изток – Запад в полето на културата, изкуството и социологията, културното измерение на пресечните неравенства, социологическата уместност на съвременното кино, взаимните прониквания между социологията на изкуството и художественото поле, онлайн (суб)културите и дигитализацията на културното потребление, усиlena от пандемията, политическите ефекти на художествения активизъм и ефектите от социално-политически събития върху художествената практика, и редица други. Силен момент бе и способността за превключване от макро- към микросоциологическа гледна точка. Бяха изнесени доклади върху педагогическите измерения на несъизмеримите перцепции на Пиер Бурдийо в разнородни институции в зависимост от социалните характеристики на студентите, през хегелиански прочити на ролята на комичното в културната индустрия до количествени емпирични изследвания на културните практики в Хърватия по време на пандемията. Пленарни доклади бяха изнесени и от Ивайло Дичев, който проблематизира популярната теза за края на авторството в контекста на новите комуникационни технологии и изкуствения интелект, от Олександра Ненко, която демонстрира трансформацията на художествените рефлексии върху загубения дом на украинските бежанци, занимаващите се с изкуство, както и от Александър Кьосев, който проследи противоречивите ефекти от самоколонизацията във визуалните трансформации на града през историята на модернизиралата се София. Кратко представяне на изнесените доклади е достъпно на страницата на Българската социологическа асоциация, а предстои и специална публикация на основа на докладите от симпозиума.

Наред с лекциите, докладите и дискусиите в Софийския университет, в програмата бе включена и тематична сесия върху културните политики и взаимодействието между художествени и научни институции. Тя се проведе в Националната галерия „Квадрат 500“. За „разчупения“ характер на събитието допринесе и сесия върху връзката между визуалните изкуства и градската среда в центъра за съвременни изкуства „Топлоцентра“, както и градски тур-лекция на Кирил Василев, представяща града през неговите паметници от перспективата на визуалната антропология на монументалното изкуство. Значимостта на темите и централната роля на участвалите учени за международния социологически дебат показват за пореден път, че София не просто може, а и е сред интелектуалните центрове на Европа.

Георги Медаров